

DARBO MEDICINOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Programos valstybinis kodas
Darbo medicina	733A30058

Aukštojo mokslo institucija, padalinys	Programos vykdymo kalba
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademijos Aplinkos ir darbo medicinos katedra, A. Mickevičiaus g. 2, LT-44307 Kaunas	Lietuvių kalba

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
Universitetinės studijos	Laipsnio nesuteikiančios studijos	VII lygis

Studijų forma ir trukmė metais	Programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
Nuolatinė, 4 metai	264	7040	6139	901

Studijų sritis	Pagrindinė studijų programos kryptis (šaka)	Gretutinė studijų programos kryptis (šaka) (jei yra)
Biomedicinos mokslai	Medicina	-

Suteikiama profesinė kvalifikacija
Darbo medicinos gydytojas

Studijų programos vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
Dr. Rita Raškevičienė	Tel. 8 37 327374, mob. Tel. 8-687-19403 el. paštas rita.raskeviciene@med.kmu.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės ir vertinimo centras	2014 m.

Rezidentūros studijų programos tikslas
Pagrindinis Darbo medicinos rezidentūros programos tikslas yra parengti gydytoją specialistą, turintį darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją, besidominį mokslo naujovėmis ir siekiantį aukštesnės mokslinės kvalifikacijos doktorantūroje.

Rezidentūros studijų programos profilis		
Rezidentūros studijų turinys: ciklų grupės	Rezidentūros studijų programos pobūdis	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Programą sudaro Privalomieji ir Pasirenkamieji ciklai, apimantys teoriją, praktinį darbą ir savarankišką darbą. Privalomieji ciklai orientuoti į darbo medicinos gydytojo žinių ir gebėjimų gilinimą vidaus ligų ir būtiniosios pagalbos, profesinių ligų klinikinės diagnostikos ir diferencinės diagnostikos, gydymo, profilaktikos žinių, gebėjimų ir įgūdžių įsisavinimą. Žinių ir gebėjimų profesinės sveikatos priežiūros teisės, profesinės rizikos vertinimo ir valdymo srityse	Taikomojo pobūdžio programa, orientuota į praktinę veiklą bei tobulinanti mokslinio-tiriamojo darbo gebėjimus ir suteikianti darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	Programa parengta, atsižvelgiant į LR teisės aktus, Programa grindžiama teorinių studijų ir praktinio darbo integracija nuo pirmųjų studijų metų. Praktiniai įgūdžiai įgyjami ir teorinis kursas įsisavinamas padedant Universiteto dėstytojams ir rezidentūros bazės specialistams. Darbo medicinos rezidentūros programos atskiriems ciklams pagrindinė Darbo medicinos rezidentūros bazė yra LSMU ligoninės VŠĮ Kauno klinikos pasižyminti visų su profesinių ligų diagnostika susijusių struktūrų

formavimui skirti atskiri privalomieji ciklai. Pasirenkamasis ciklas skirtas gilinti žinias ir įgūdžius darbo medicinos mokslo tiriamajame darbe.	koncentracija vienoje vietoje. Mokslinio darbo gebėjimai lavinami atliekant mokslinį darbą LSMUL darbo medicinos tarnyboje ar Universiteto padaliniuose (Aplinkos ir darbo medicinos katedroje).
---	--

Reikalavimai stojantiesiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
Būtinai reikalingas medicinos magistro laipsnis ir medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija. Priimama bendro konkurso keliu. Konkursinio balo sandara nurodoma priėmimo į LSMU rezidentūros programas sąlygose. Pagrindinės konkursinio balo dedamosios yra visų vientisųjų studijų metu studijuotų dalykų įvertinimų vidurkis, baigiamojo egzamino įvertinimas, klinikinės medicinos praktikos įvertinimas, studento mokslinės veiklos vertinimas (skiria SMD), motyvacijos pokalbio vertinimas. Motyvacijos pokalbis vyksta pagal iš anksto numatytą grafiką. Motyvacijos komisiją sudaro Aplinkos ir darbo medicinos katedros akademinis personalas ir rezidentų atstovai. Vertinama mokslinė veikla darbo medicinos šakoje ir bendražmogiškos savybės. Motyvacinis laiškas, adresuotas komisijai, pateikiama viena diena prieš numatytą motyvacijos pokalbį. Konkursas viešas ir vyksta atskirai į kiekvieną rezidentūros studijų programą dviem etapais (pagrindinis ir papildomas). Antrasis etapas arba papildomas etapas gali būti organizuojamas likus laisvų vietų po pagrindinio priėmimo.	Ankstesnių studijų rezultatai įskaitomi individualiai, atsižvelgiant į ugdytas kompetencijas ir programos siekinius, atitinkančius rezidentūros studijų programą „Darbo medicina“, vadovaujantis LSMU Senato nustatyta tvarka

Tolesnių studijų galimybės
Laipsnį suteikiančios trečios pakopos studijos doktorantūroje

Profesinės veiklos galimybės
<p>Darbo medicinos gydytojas praktinį darbą gali dirbti tiek valstybinėse tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, taip pat įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos (darbo medicinos) tarnybose, turinčiose licenciją teikti darbo medicinos paslaugas. Darbo medicinos gydytojo licenciją suteikia Valstybinė akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros veiklai prie LR Sveikatos apsaugos ministerijos, pateikus medicinos studijų programos baigimo diplomą, internatūros pažymėjimą ir rezidentūros baigimo pažymėjimą. Taip pat darbo medicinos gydytojas gali dirbti mokslinį-tiriamąjį ir pedagoginį darbą aukštojo mokslo institucijose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse. Įsidarbina visi baigę Darbo medicinos rezidentūros programą.</p> <p>Darbo ir socialinių tyrimų instituto 2007 metais atlikto darbo medicinos gydytojų rengimo poreikio įstaigoms ir įmonėms tyrimo išvadose teigiama, kad pagal darbo medicinos gydytojų skaičių, tenkantį 1 000 darbuotojų, Lietuva – paskutinė tarp ES valstybių. Iki 2007 m. sausio 1 d. buvo tik 19 darbo medicinos gydytojų, turinčių licencijas, suteikiančias teisę verstis darbo medicinos praktika. Šiuo metu Vilniaus universitete darbo medicinos rezidentūroje studijuoja vienas asmuo, Kauno medicinos universitete per pastarąjį dešimtmetį parengti 3 darbo medicinos gydytojai.</p> <p>Darbo medicinos gydytojų poreikio darbdaviams ir sveikatos priežiūros įstaigoms vertinimas, atliktas remiantis ekspertine apklausa, parodė, kad Lietuvos Respublikos įmonėse, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti darbo medicinos paslaugas, šiuo metu turėtų dirbti iki 100, o sveikatos priežiūros įstaigose ir darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybose – dar apie 50 darbo medicinos gydytojų, taigi įsidarbinimo perspektyvos baigus Darbo medicinos rezidentūrą yra geros.</p>

Studijų metodai	Vertinimo metodai
Taikomi įvairūs mokymo ir mokymosi metodai: paskaitos, seminarai, konsultacijos, grupinės diskusijos su gydytojais rezidentais, mokomųjų filmų peržiūra, užduočių ir situacijų analizė, Kasdienės veiklos dienyno pildymas, pateiktųjų rengimas ir pristatymas rytinėse gydytojų konferencijose, asmeninio tobulėjimo plano sudarymas ir vykdymas.	Dalyvavimas paskaitose, aktyvumas seminarų ir konsultacijų bei grupinių diskusijų metu žymimas atskiriame žiniaraštyje. Reikalaujama, kad pagal metinį paskaitų, seminarų ir grupinių diskusijų grafiką būtų atsiskaityta ne mažiau kaip 75% visų teorinių užsiėmimų metu nagrinėjamų temų. Leidžiamas atsiskaitymų išlyginimas su ankstesnių metų rezidentais arba

	<p>individualiu grafiku.</p> <p>Atsiskaitymai žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiskaitymas raštu vyksta testo forma, pateikiami atviro ir uždaro tipo klausimai/užduotys, klinikinės situacijos. Vertinama pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje.</p>
<p>Gebėjimai ir įgūdžiai įgyjami tiriant pacientus dirbant poliklinikos darbo medicinos gydytojo kabinete, kuruojant pacientus rezidento vadovo priežiūroje.</p>	<p>Nuolatinis klinikinio darbo, diagnostinių procedūrų tinkamo atlikimo ir/ar interpretavimo vertinimas kas savaitę peržiūrint Kasdienės veiklos dienyną ir užduočių įvykdymą patvirtinant rezidentūros vadovo antspaudu.</p> <p>Individualių klinikinių atvejų analizės ir pristatymo vertinimas savaitinių vizitacijų metu, tai kas savaitę atžymint Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinant rezidentūros vadovo antspaudu.</p> <p>Rezidentūros bazės darbuotojų (gydytojų ir jaunesniojo medicinos personalo, kitų darbuotojų) atsiliepimai (raštu laisva forma arba anketavimo principu) apie gydytojo rezidento veiklą dirbant savaranakiškai kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiliepimai registruojami kaip priedai prie Kasdienės veiklos dienyno.</p> <p>Ciklo metu įgyti praktiniai įgūdžiai ir gebėjimai vertinami pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje ir įrašomi į Kasdienės veiklos dienyną bei Rezidento įskaitų knygelę.</p> <p>Mokslinės literatūros apžvalgų ir klinikinių atvejų nagrinėjimo su literatūros apžvalga pateikčių rengimas ir pristatymas pagal individualų grafiką. Pateikčių pristatymai registruojami Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinami rezidento vadovo vieną kartą per pusę metų.</p> <p>Mokslinio-tiriamąo darbo temą gali pasiūlyti pats gydytojas rezidentas arba tai turi padaryti rezidento vadovas. Preliminari mokslinio darbo tema, tyrimo objektas ir metodai aptariami ir tvirtinami Profilinės katedros posėdžio metu. Mokslinio-tiriamąo darbo rezultatai pristatomi Aplinkos ir darbo medicinos katedros konferencijos metu ne vėliau kaip mėnuo iki baigiamąo egzamino.</p> <p>Rezidentūros studijų programa baigiama praktiniu ir teoriniu egzaminais. Praktinis egzaminas vyksta prie ligonio. Teorinis egzaminas vyksta raštu atsakant į penkis klausimus ir vėliau juos aptariant žodžiu.</p>

Bendrosios kompetencijos (žinios, gebėjimai, vertybės ir požiūriai)		Rezidentūros studijų programos siekiniai (rezultatai)	
1.	Profesinės savybės	1.1	Būti sąžiningu ir garbingu su pacientais turinčiais profesinės ar neprofesinės kilmės sveikatos problemų, laikytis medicinos etikos normų, laikytis geros medicinos praktikos reikalavimų, būti kritišku kitų ir savo paties atžvilgiu, gebėti užjausti pacientą, būti aktyviu, kūrybingu ir iniciatyviu.

2.	Profesinė veikla	2.1	Gebėti įvertinti savo kompetencijų ribas darbo medicinoje bei gretutinėse specialybėse, ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos; veikti įvairių, ypač kritinių situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti; veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, dirbti komandoje bendradarbiaujant su kitų asmenų sveikatos sričių specialistais – šeimos gydytojais, pulmonologais, alergologais, neurologais, otolaringologais ir kt., taip pat visuomenės sveikatos priežiūros, darbų saugos ir sveikatos bei valstybinės darbo inspekcijos specialistais; užtikrinti teikiamų asmenų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę; aktyviai bendradarbiauti su darbdaviais ir darbuotojais, teikti jiems pasiūlymus profesinių ligų prevencijos klausimais; gebėti organizuoti ir planuoti, įskaitant darbo laiką.
3.	Ekspertinė gydytojo veikla	3.1	Žinoti teisės aktų reikalavimus ir gebėti juos taikyti praktikoje. Gebėti vertinti profesinės rizikos veiksnių poveikį darbuotojų sveikatai, analizuoti profesinėms ligoms būdingus simptomus ir sindromus ir susieti juos su darbo sąlygomis; gebėti planuoti ir vykdyti darbuotojų sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo programas; nuolat tobulėti darbo medicinoje mokantis visą gyvenimą; gebėti taikyti teorines žinias praktikoje, gebėti perduoti savo žinias ir gebėjimus jaunesniems kolegoms; gebėti planuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus.
Dalykinės kompetencijos (žinios, gebėjimai, vertybės ir požūriai)		Rezidentūros studijų programos siekiniai (rezultatai)	
4.	Darbdavio, darbuotojo, ir paciento konsultavimas	4.1	Gebėti atlikti profilaktinį sveikatos patikrinimą ir įvertinti darbuotojo tinkamumą darbui; Gebėti atlikti bendrą somatinį paciento įvertinimą, išsiaiškinti ir interpretuoti profesinei ligai būdingus simptomus, surinkti tikslingą darbo ir profesinės ligos anamnezę ir ją interpretuoti, gebėti įvertinti darbo sąlygų tyrimo duomenis ir susieti juos su esamais sveikatos sutrikimais, atlikti atrankinį ir tikslinį paciento ištyrimą, formuluoti profesinės ligos diagnozę.
		4.2	Gebėti, išaiškinti pacientui (ar jo atstovui) su juo atliekamų veiksmų tikslą ir prasmę, paaiškinti pacientui radinius ir aptarti tolimesnius veiksmus, nuraminti ir motyvuoti pacientą. Gebėti įvertinti biologinio monitoringo bei profesinės rizikos vertinimo rezultatus ir paaiškinti juos darbdaviams ir darbuotojams; Gebėti įvertinti ir paaiškinti darbdaviui ir darbuotojui darbo aplinkoje esančių rizikos veiksnių poveikį sveikatai bei pasiūlyti prevencines priemones; gebėti paaiškinti darbuotojui jo turimas teises, lengvatas ir garantijas.

5.	Paciento tyrimo plano sudarymas	5.1	Gebėti sudaryti profilaktinio sveikatos tikrinimo bei darbuotojų sveikatos stebėsenos planą; atpažinti profesinę ar su darbu susijusią ligą ir įvertinti jos sunkumo lygį, sudaryti būtinų diagnostinių tyrimų planą, gebėti interpretuoti tyrimų rezultatus, atlikti pirminę (nusiskundimai, anamnezė, ištyrimas) ir antrinę (interpretuojant tyrimų rezultatus ir planuojant, atliekant ir interpretuojant papildomų tyrimų rezultatus) paciento simptomų priežasčių diferencinę diagnostiką;
		5.2	Gebėti bendrauti su darbdaviu, darbuotoju, pacientu ir jo aplinkiniais kritinių būklių atveju; gebėti įgyti pasitikėjimą ir informuoto asmens raštišką sutikimą, bendrauti raštu (medicinos dokumentų pildymas), bendrauti su agresyviu asmeniu.
6.	Skubios medicinos pagalbos teikimas	6.1	Gebėti atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančias būkles, teikti būtinąją medicinos pagalbą pagal galiojančias rekomendacijas, teikti pirmąją pagalbą traumos ar apsinuodijimo atveju.
7.	Diagnostinių procedūrų, tyrimų atlikimas, rezultatų vertinimas ir interpretacija	7.1	Gebėti atlikti klinikinį paciento ištyrimą (įprasta ir profesinė anamnezė, apžiūra, palpacija, perkusija, auskultacija, kraujospūdžio matavimas ir kt.); gebėti įvertinti klinikinių, laboratorinių, instrumentinių, ir kitų tyrimų bei funkcinių mėginių duomenis, kitų specialybių gydytojų konsultacijų išvadas;
		7.2	Gebėti atlikti darbuotojo profilaktinį sveikatos tikrinimą; gebėti įvertinti kenksmingų darbo aplinkos veiksnių matavimo, profesinės rizikos vertinimo duomenis bei profesinės ligos tyrimo ir patvirtinimo aktą ir juos interpretuoti; interpretuoti mokslinių tyrimų, nagrinėjančių darbo sąlygų poveikio darbuotojų sveikatai ir darbingumui rezultatus; mokėti planuoti ir atlikti mokslinį darbo sąlygų poveikio sveikatai tyrimą.
8.	Dalyvavimas išsaugant sveikatą, sveikos gyvensenos propagavimas ir skatinimas	8.1	Gebėti vertinti profesinės rizikos veiksnių poveikį darbuotojų sveikatai ir taikyti tinkamas ir racionalias priemones šiai rizikai mažinti, įvertinti profesinių veiksmų riziką savo paties sveikatai ir imtis priemonių šios rizikos išvengti;
		8.2	Planuoti ir vykdyti darbuotojų sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo programas, dalyvauti sveikatinimo programose populiacijos ir individo lygmenyje
Bendrosios kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
1.	Profesinės savybės	1.1	Būti sąžiningu, garbingu, laikytis medicinos etikos normų, laikytis geros medicinos praktikos reikalavimų, būti kritišku kitų ir savo paties atžvilgiu, gebėti užjausti, būti kūrybingu ir iniciatyvu
2.	Profesinė veikla	2.1	Gebėti įvertinti savo kompetencijų ribas ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos, veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais, gebėti organizuoti ir planuoti, įskaitant darbo laiką

3.	Ekspertinė gydytojo veikla	3.1	Gebėti analizuoti ir sintezuoti, nuolat tobulėti mokantis visą gyvenimą, gebėti taikyti teorines žinias praktikoje, gebėti perduoti savo žinias ir gebėjimus kitiems, gebėti planuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus
Dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
5.	Paciento neurologinis konsultavimas	5.1	Gebėti atlikti bendrą somatinį paciento įvertinimą, išsiaiškinti ir interpretuoti neurologinius simptomus, surinkti tikslingą neurologinę anamnezę ir ją interpretuoti, atlikti atrankinį ir tikslinį neurologinį paciento (ir nesąmoningo) ištyrimą, vertinti skausmą ir protinę būklę, formuluoti sindromologinę neurologinę diagnozę.
		5.2	Gebėti paaiškinti pacientui (ir jo artimiesiems) su juo atliekamų veiksmų tikslą ir prasmę, paaiškinti pacientui neurologinius radinius ir aptarti tolimesnius veiksmus, nuraminti ir motyvuoti pacientą.
6.	Paciento neurologinio tyrimo ir gydymo plano sudarymas	6.1	Atpažinti klinikinę neurologinę būklę ir įvertinti jos sunkumo lygį, sudaryti būtinų diagnostinių tyrimų planą, gebėti interpretuoti tyrimų rezultatus, atlikti pirminę (nusiskundimai, anamnezė, neurologinis ištyrimas) ir antrinę (interpretuojant tyrimų rezultatus ir planuojant, atliekant ir interpretuojant papildomų tyrimų rezultatus) paciento simptomų priežasčių diferencinę diagnostiką; sudaryti tinkamą individualiam pacientui gydymo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo artimaisiais, gebėti įvertinti galimas vaistų tarpusavio sąveikas ir galimus nepageidaujamus poveikius, bei paskirto gydymo efektyvumą.
		6.2	Gebėti bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais kritinių būklių atveju; gebėti įgyti pasitikėjimą ir informuoto asmens raštišką sutikimą, bendrauti raštu (medicinos dokumentų pildymas), bendrauti su agresyviu pacientu
7.	Skubios medicinos pagalbos teikimas	7.1	Gebėti atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančias somatines ir neurologines būkles, teikti pirmąją medicinos pagalbą, teikti pradinę reanimacinę pagalbą pagal galiojančias rekomendacijas, teikti pradinę pagalbą traumos atveju, gebėti gydyti skubios pagalbos reikalaujančias neurologines būkles.
8.	Diagnostinių procedūrų atlikimas, rezultatų vertinimas ir interpretacija	8.1	Gebėti atlikti juosmeninę punkciją, likvoro dinامينius mėginius ir įvertinti smegenų skysčio tyrimą, gebėti auskultuoti kaklo kraujagysles, atlikti autonominių funkcijų testus, farmakologinius mėginius, mielografiją, ultragarsinius kaklo ir galvos kraujagyslių tyrimus
		8.2	Gebėti vertinti kaukolės ir studuro, galvos ir nugaros smegenų, periferinių nervų ir raumenų rentgenologinių, radiologinių, radioizotopinių, elektrofiziologinių bei genetinių tyrimų duomenis
9.	Dalyvavimas išsaugant sveikatą, sveikos gyvensenos propagavimas ir skatinimas	9.1	Gebėti vertinti riziką pacientui sveikatai ir taikyti tinkamas ir racionalias priemones šiai rizikai mažinti, taikyti infekcijų kontrolės priemones, įvertinti profesinių veiksmų riziką savo paties sveikatai ir imtis priemonių šios rizikos išvengti

		9.2	Dalyvauti sveikatinimo programose populiacijos ir individo lygmenyje
--	--	-----	--